با ایران توشه
یک قدم جلوتر
باش!

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

ایران توشه، مرجع دانلود فایل های کمک آموزشی دانش آموزان و کنکوری ها

همه چیز
برای موفقیت
تو!

- دانلود رایگان آزمون های آزمایشی قلمچی، خیلی سبز، گاج و ...
- دانلود رایگان گام به گام تمامی دروس
- دانلود رایگان نمونه سوالات امتحانی (نوبت اول و دوم) و امتحانات نهایی
- دانلود رایگان جزوه های کمک آموزشی و شب امتحانی

کافیست هر فایلی که نیاز دارید را در گوگل به این صورت جستجو کنید:

فایل مورد نیاز + ایران توشه

مثال:

دانلود گام به گام دوازدهم تجربی ایران توشه

irantooshe.ir

t.me/irantooshe

گام به گام نگارش هفتم

پاسخ فعالیت‌ها و پرسش‌های کتاب

پایه‌ی هفتم · دوره‌ی اول متوسطه

شامل پاسخ فعالیت‌های نگارشی، درست‌نویسی، تصویرنویسی، حکایت‌نگاری و مثل‌نویسی

تهیه‌شده در ایران‌توشه، توشه‌ای برای موفقیت

irantooshe.ir

فهرست فصل‌ها

۱ درس اول — نقشه‌ی نوشتن ۴

۲ درس دوم — بخش‌های نوشته ۸

۳ درس سوم — طبقه‌بندی موضوع ۱۲

۴ درس چهارم — کوچک‌تر کردن موضوع ۱۶

۵ درس پنجم — بندهای بخش میانی (بدنه) ۲۰

۶ درس ششم — جمله‌ی موضوع ۲۳

۷ درس هفتم — راهی برای نظم دادن به ذهن و نوشته ۲۶

۸ درس هشتم — روشی برای نوشتن درباره‌ی موضوع‌های ذهنی ... ۲۹

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

گام به گام نگارش هفتم - درس اول

نقشه‌ی نوشتن

فهرست

۱ صفحه ۱۹ · فعالیت نگارشی ۱ — ساختمان نوشته‌ی «زبان‌های ما» ... ۵

۲ صفحه ۲۰ · فعالیت نگارشی ۲ — نوشتن با نقشه‌ی ذهنی ... ۵

۳ صفحه ۲۱ · فعالیت نگارشی ۳ — بررسی و نقد انشای دوست ... ۶

۴ صفحه ۲۲ · درست‌نویسی — ویرایش جمله‌های شکسته و گفتاری ... ۶

۵ صفحه ۲۳ · تصویرنویسی — توصیف تصویر ۶

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۱ صفحه ۱۹ فعالیت نگارشی ۱

نوشته‌ی زیر را بخوانید و ساختمان آن را مشخص کنید.

(متن «زبان‌های ما»)

بخش	بندها و توضیح
موضوع	زبان‌های ما (انواع زبان و راه‌های ارتباط با دیگران)
بخش آغازین	بند اول: «زبان، عامل پیوند با دیگران ... از راه‌های دیگر هم می‌توانیم پیام بدهیم.» موضوع را معرفی می‌کند و با پرسش «چند زبان داریم؟» خواننده را وارد نوشته می‌کند.
بخش میانی	بندهای دوم تا چهارم: زبان‌های بدن؛ مثال‌ها: دست تکان دادن برای سلام از دور، انگشت روی لب گذاشتن مبصر برای ساکت کردن کلاس، و حرکت سر و چشم و ابرو.
بخش پایانی	بند آخر: «بنابراین، اگر زبان‌های بدن خود را خوب بشناسیم ... ارتباط مؤثرتری خواهیم داشت.» نتیجه‌گیری کوتاه نوشته است.

۲ صفحه ۲۰ فعالیت نگارشی ۲

اکنون از میان موضوع‌های زیر یکی را انتخاب کنید، نخست کمی درباره‌ی آن بیندیشید؛ پس از شکل‌گیری نقشه‌ی ذهنی، سفر نوشتن را آغاز کنید:

پاییز حیاط مدرسه ـ روزی را که دوست دارم، تکرار شود

نقشه‌ی ذهنی: موضوع: پاییز حیاط مدرسه ← بخش آغازین: ورود پاییز به حیاط ← بخش میانی: برگ‌ها، درختان و بازی بچه‌ها ← بخش پایانی: حس خود من از این فصل.

نمونه‌ی نوشته (پاییز حیاط مدرسه):

وقتی پاییز از در حیاط مدرسه وارد می‌شود، همه‌چیز رنگ دیگری می‌گیرد. انگار نقاشی بی‌نظیر، حیاط را از نو رنگ می‌زند.

درخت‌های کهن حیاط، یکی‌یکی لباس زرد و نارنجی می‌پوشند و برگ‌هایشان آرام‌آرام روی زمین می‌نشینند. بچه‌ها زنگ تفریح، برگ‌ها را جمع می‌کنند، روی هم می‌ریزند و صدای خش‌خش آن‌ها را گوش می‌دهند. باد هم گاهی می‌آید و برگ‌ها را به بازی می‌گیرد.

من عاشق این حیاطم؛ جایی که هر پاییز، یک بار دیگر طراوت و نشاط را به ما هدیه می‌دهد.

۳ صفحه ۲۱ فعالیت نگارشی ۳

یکی از انشاهای عضو گروه خود را انتخاب و آن را بر پایه‌ی معیارهای زیر، بررسی و نقد کنید.

سنجه‌های ارزیابی: داشتن پیش‌نویس (نگاشت اول)؛ داشتن پاکنویس (رعایت نشانه‌های نگارشی، نداشتن غلط املایی، توجه به درست‌نویسی، حاشیه‌گذاری)؛ رعایت طبقه‌بندی ذهن و نوشته (بخش آغازین، میانی و پایانی)؛ شیوه‌ی خواندن.

پاسخ به نوشته‌ی هر گروه بستگی دارد؛ نمونه‌ی نتیجه‌ی بررسی:

سنجه	نتیجه
پیش‌نویس	نوشته پیش‌نویس داشت و اصلاحات روی آن دیده می‌شد.
پاکنویس	نشانه‌گذاری بیشتر درست بود؛ دو غلط املایی («خاطر» و «غذا») پیدا شد؛ حاشیه‌گذاری رعایت شده بود.
طبقه‌بندی ذهن و نوشته	سه بخش آغازین، میانی و پایانی مشخص بود؛ بخش پایانی کمی کوتاه‌تر می‌توانست باشد.
شیوه‌ی خواندن	لحن مناسب بود و مکث‌ها رعایت شد؛ صدا می‌توانست کمی بلندتر باشد.

نتیجه: نوشته در مجموع خوب است و با کمی اصلاح املایی و تقویت بخش پایانی کامل‌تر می‌شود.

۴ صفحه ۲۲ درست‌نویسی

جمله‌های زیر را ویرایش کنید:

هرکی وارد شهر می‌شه، می‌پرسه چه خبره؟

تا خودت رو تغییر ندی، نمی‌تونی سبب تغییر دیگرون بشی.

1. هر کس وارد شهر می‌شود، می‌پرسد چه خبر است؟
2. تا خودت را تغییر ندهی، نمی‌توانی سبب تغییر دیگران بشوی.

در نوشتار رسمی از واژه‌های شکسته و گفتاری استفاده نمی‌کنیم.

۵ صفحه ۲۳ تصویرنویسی

آنچه در تصویر زیر می‌بینید؛ بنویسید.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

آیا خواننده‌ی نوشته‌ی شما بدون اینکه تصویر را ببیند، می‌تواند تنها با خواندن نوشته‌ی شما تصویری از آن داشته باشد؟

راهنمای نوشتن: ابتدا تصویر را با دقت ببینید و عناصر آن را (آدم‌ها، اشیا، رنگ‌ها، مکان، حالت‌ها) فهرست کنید. سپس نوشته را مثل یک متن سه‌بخشی بنویسید: در بخش آغازین کل صحنه را معرفی کنید، در بخش میانی جزئیات (رنگ، اندازه، جای هر چیز) را شرح دهید و در پایان، حس خودتان را از تصویر بنویسید. نوشته باید طوری باشد که خواننده بدون دیدن تصویر، آن را در ذهن بسازد؛ پاسخ پرسش پایانی «بله» است اگر جزئیات کافی نوشته باشید.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

گام به گام نگارش هفتم - درس دوم

بخش‌های نوشته

فهرست

۶ صفحه ۲۹ · فعالیت درون‌درسی — شناسایی موضوع و بخش‌های انشای معلم ... ۹

۷ صفحه ۳۱ · فعالیت نگارشی ۱ — ویژگی‌های بخش‌های «نقشه‌هایم برای آینده» ... ۹

۸ صفحه ۳۲ · فعالیت نگارشی ۲ — نوشتن متن با رعایت ویژگی بخش‌ها ... ۱۰

۹ صفحه ۳۳ · فعالیت نگارشی ۳ — مقایسه‌ی نوشته‌ی خود با نوشته‌ی دوست ... ۱۰

۱۰ صفحه ۳۴ · درست‌نویسی — کاربرد ضمیر «او» و «آن» ... ۱۰

۱۱ صفحه ۳۶ · حکایت‌نگاری — بازنویسی حکایت (فصل بهار و سگ) ... ۱۱

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۶ صفحه ۲۹ فعالیت درون‌درسی

موضوع: .....

(در حین شنیدن انشای معلم «خداوند به ما نعمت‌های زیادی داده است ...»، بخش‌های اصلی آن (موضوع، بخش آغازین، بخش میانی و بخش پایانی) را مشخص کنید.)

بخش	پاسخ
موضوع	احترام به پدر و مادر (قدردانی از پدر و مادر)
بخش آغازین	بند اول: «خداوند به ما نعمت‌های زیادی داده است ... پدر و مادر مثل خورشید و ماه هستند ...»
بخش میانی	چهار بند: از بند «روزی که ما به دنیا آمدیم ...» تا پایان شعر (ناتوانی کودک، راه رفتن و حرف زدن، پرسش‌های «چه کسی ...؟» و شعر)
بخش پایانی	بند آخر: «من فکر می‌کنم همان‌طور که پدر و مادر ... قدر ما را خواهند دانست.»

۷ صفحه ۳۱ فعالیت نگارشی ۱

نوشته‌ی زیر را بخوانید و ویژگی‌های هر بخش را مشخص کنید.

(متن «نقشه‌هایم برای آینده»)

بخش	ویژگی‌ها
موضوع	انتخاب شغل آینده (نقشه‌های نویسنده برای آینده)؛ موضوعی نزدیک به زندگی واقعی و جذاب.
بخش آغازین	بند اول؛ کوتاه است، موضوع را ساده معرفی می‌کند («نقشه‌های زیادی برای آینده داشتم») و فضای طنزآمیز کل نوشته را نشان می‌دهد.
بخش میانی	بندهای دوم تا ششم؛ گسترده‌ترین بخش است. هر بند فقط درباره‌ی یک شغل (پزشکی، مهندسی، خلبانی، داوری، نویسندگی) است، با جمله‌ی موضوع در آغاز و ارتباط بین بندها (با واژه‌هایی مثل «بعد»).
بخش پایانی	بندهای هفتم و هشتم؛ کوتاه و گویاست، پاسخ پرسش اصلی (کدام شغل؟) را می‌دهد و با نتیجه‌ی طنزآمیز («رئیس‌جمهور شویم») خواننده را به فکر وامی‌دارد.

ایران توشه
همسفر شما برای موفقیت

۸ صفحه ۳۲ فعالیت نگارشی ۲

موضوعی را انتخاب کنید و درباره‌ی آن متنی بنویسید. سعی کنید هر بخش (موضوع، آغاز، میانه و پایان) نوشته‌ی شما، ویژگی‌های لازم را داشته باشد.

موضوع: کتاب، دوست خوب من

بخش آغازین: کتاب، دوستی است که هیچ‌وقت ما را تنها نمی‌گذارد و هر وقت سراغش برویم، حرف تازه‌ای برای گفتن دارد.

بخش میانی: کتاب‌ها ما را با دنیاهای تازه آشنا می‌کنند. وقتی داستانی می‌خوانم، انگار خودم در همان ماجرا هستم. کتاب‌های علمی هم به من یاد می‌دهند چگونه پدیده‌های اطرافم را بشناسم.

کتاب برخلاف بعضی دوستان، هیچ‌وقت ناراحت نمی‌شود؛ هر زمان بخواهم می‌خوانمش و هر زمان خسته شوم، می‌بندمش و بعد دوباره سراغش می‌روم.

بخش پایانی: اگر دوستی می‌خواهید که هم شما را سرگرم کند و هم دانا، کتاب بخوانید.

۹ صفحه ۳۳ فعالیت نگارشی ۳

بر اساس معیارهای زیر، نوشته‌ی خود را با نوشته‌ی یکی از دوستانتان مقایسه کنید و نتیجه‌ی بررسی را بنویسید.

سنجه‌های ارزیابی: داشتن پیش‌نویس؛ داشتن پاکنویس؛ رعایت طبقه‌بندی ذهن و نوشته (موضوع، آغاز، میانه، پایان)؛ رعایت ویژگی‌های هر یک از بخش‌های نوشته؛ شیوه‌ی خواندن.

نمونه‌ی نتیجه‌ی بررسی (پاسخ به نوشته‌ی هر دانش‌آموز بستگی دارد):

- هر دو نوشته پیش‌نویس داشتند و پاکنویس هر دو تمیز بود.
- نوشته‌ی من آغاز کوتاه و روشنی دارد، ولی نوشته‌ی دوستم در بخش میانی بندهای منظم‌تری دارد.
- بخش پایانی نوشته‌ی من تأمل‌برانگیز است و بخش پایانی دوستم بیشتر خلاصه‌ی نوشته است.
- شیوه‌ی خواندن هر دو مناسب بود؛ باید در خواندن، مکث‌ها را بهتر رعایت کنم.

۱۰ صفحه ۳۴ درست‌نویسی

جمله‌های زیر را ویرایش کنید:

مربی، دستیارش را صدا زد از آن خواست بچه‌ها را برای تمرین آماده کند.

این دوچرخه را دوست دارم؛ زیرا او دوچرخه‌ی دوران کودکی من است.

1. مربی، دستیارش را صدا زد و از او خواست بچه‌ها را برای تمرین آماده کند.

2. ○ این دوچرخه را دوست دارم؛ زیرا آن دوچرخه‌ی دوران کودکی من است.

ضمیر «او» برای انسان و «آن» معمولاً برای اشیا به کار می‌رود.

۱۱ صفحه ۳۶ حکایت‌نگاری

اکنون براساس نمونه‌ی پیشین، حکایت زیر را به نثر ساده‌ی امروزی بازنویسی کنید.

(حکایت «فصل بهاران ...» از بهارستان جامی)

بازنویسی: بهار بود و هوا دل‌انگیز. با گروهی از دوستان به صحرا و دشت رفتیم. در جایی سرسبز و باصفا نشستیم و سفره انداختیم. ناگهان سگی از دور پیدا شد و به ما نزدیک شد. یکی از دوستان سنگی برداشت و به سمت او پرتاب کرد. سگ، سنگ را بو کشید و رفت. بعد دوستان صدایش کردند، اما برنگشت.

یکی پرسید: «به نظرتان سگ با خودش چه گفت؟» دیگری جواب داد: «شاید گفت: با این سفره‌ی رنگین و جای زیبا، از شما که سنگ به ما می‌زنید چه توقعی می‌شود داشت؟»

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

گام به گام نگارش هفتم – درس سوم

طبقه‌بندی موضوع

فهرست

۱۲ صفحه ۴۱ · فعالیت نگارشی ۱ — نمودار موضوع کلی و ریزموضوع‌ها (جانوران) ... ۱۳

۱۳ صفحه ۴۲ · فعالیت نگارشی ۲ — نوشتن با طبقه‌بندی موضوع ... ۱۳

۱۴ صفحه ۴۳ · فعالیت نگارشی ۳ — بررسی و نقد نوشته‌های کلاس ... ۱۴

۱۵ صفحه ۴۴ · درست‌نویسی — هماهنگی فعل با نهاد ۱۴

۱۶ صفحه ۴۶ · مثل‌نویسی — گسترش مثل «هر که بامش بیش، برفش بیشتر» ... ۱۴

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۲ صفحه ۴۱ فعالیت نگارشی ۱

نوشته‌ی زیر را بخوانید و موضوع کلی و ریزموضوع‌های آن را با رسم نمودار نشان دهید.

(متن «در دنیا عجایب و شگفتی‌های زیادی وجود دارد ...»)

موضوع کلی	ریزموضوع‌ها (بند میانی)
جانوران	۱) پرندگان: پرواز، پروبال، بزرگ‌ترین (شتر مرغ) و کوچک‌ترین پرنده (مرغ مگس‌خوار)
	۲) خزندگان: خزیدن روی زمین، فلس، تخم‌گذاری، بزرگ‌ترین (تمساح) و کوچک‌ترین (مارمولک خانگی)
	۳) آبزیان: زندگی در آب، آبشش، ماهی‌ها
	۴) دوزیستان: زندگی در آب و خشکی، آبشش در نوزادی و شش در بزرگ‌سالی

ساختار نوشته: بخش آغازین (شگفتی‌های جهان و جانوران)، بخش میانی (چهار بند درباره‌ی ریزموضوع‌ها)، بخش پایانی (قدرت خداوند در خلقت جانوران).

۱۳ صفحه ۴۲ فعالیت نگارشی ۲

با استفاده از روش طبقه‌بندی کردن موضوع، متنی با یکی از موضوع‌های زیر بنویسید.

خانه ـ عینک ـ کلاغ

موضوع کلی: خانه ← ریزموضوع‌ها: اتاق‌ها، حیاط، همسایه‌ها

نمونه‌ی نوشته (خانه):

خانه فقط چند دیوار و سقف نیست؛ جایی است که در آن احساس امنیت می‌کنیم. هر بخش خانه‌ی ما داستان خودش را دارد.

اتاق‌ها پر از وسایل و خاطره‌اند. اتاق من گوشه‌ی دنج و آرام خانه است، جایی که درس می‌خوانم و کتاب می‌خوانم.

حیاط خانه، با باغچه‌ی کوچک و حوض آبی، محل بازی و دور هم بودن ما است. بوی گل‌های محمدی مادربزرگ تا آخر شب حیاط را پر می‌کند.

همسایه‌های خوب هم بخشی از خانه‌اند؛ آن‌ها با مهربانی خود، به خانه‌ی ما گرمی می‌دهند.

خانه جایی است که هر چه دور شوم، دلم برایش تنگ می‌شود.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۱۴ صفحه ۴۳ فعالیت نگارشی ۳

نوشته‌هایی را که در کلاس خوانده شد؛ بر پایه‌ی سنجه‌های زیر، بررسی و نقد کنید.

سنجه‌های ارزیابی: پیش‌نویسی؛ طبقه‌بندی کردن موضوع نوشته؛ رعایت طبقه‌بندی ذهن و نوشته (آغاز، میانه و پایان)؛ پیراسته‌نویسی؛ شیوه‌ی خواندن.

نمونه‌ی نتیجه‌ی بررسی (پاسخ به نوشته‌ی هر دانش‌آموز بستگی دارد):

- موضوع در نوشته به ریزموضوع‌های مناسب تقسیم شده بود و هر بند فقط درباره‌ی یک ریزموضوع بود.
- آغاز، میانه و پایان مشخص بود و بین بندها ارتباط وجود داشت.
- نشانه‌گذاری و املا بیشتر درست بود؛ فقط در یک جا «ی» و «ه» جابه‌جا نوشته شده بود.
- نوشته با لحن مناسب و صدای رسا خوانده شد.

۱۵ صفحه ۴۴ درست‌نویسی

جمله‌های زیر را ویرایش کنید:

پروانه در میان گل‌ها چرخیدند؟

ملکه با زنبورهای عسل به سمت باغ گل‌ها پرواز کردند.

دانش‌آموز و معلم، در کلاس مهارت‌های نوشتاری می‌نوشت.

1. پروانه در میان گل‌ها چرخید؟
2. ملکه با زنبورهای عسل به سمت باغ گل‌ها پرواز کرد.
3. دانش‌آموز و معلم، در کلاس مهارت‌های نوشتاری می‌نوشتند.

نهاد مفرد، فعل مفرد می‌گیرد؛ «ملکه با زنبورها» با کلمه‌ی قبل از «با» هماهنگ است (مفرد)؛ نهاد «دانش‌آموز و معلم» با «و» جمع بسته شده و فعل جمع می‌گیرد.

۱۶ صفحه ۴۶ مثل‌نویسی

اکنون، ضرب‌المثل زیر را گسترش دهید.

ضرب‌المثل: «هر که بامش بیش، برفش بیشتر»

آقای ثروتمند، در شهر به باغ‌ها و ملک‌های زیادش معروف بود. هر روز یک نفر به او می‌گفت: «یکی از زمین‌هایتان را برای ساختن مدرسه ببخشید.» او غر می‌زد: «ملک من بیشتر از دیگران است، مشکلاتم هم بیشتر است.»

روزی همسایه‌ی فقیرش که خانه‌ی کوچکی داشت، به او گفت: «ما هم مشکلات خودمان را داریم، اما شما چون ثروت بیشتری دارید، دردسرها و نگرانی‌ها هم برای شما بیشتر است.»

مرد ثروتمند خندید و گفت: «راست می‌گویی؛ هر که بامش بیش، برفش بیشتر.»

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

گام به گام نگارش هفتم - درس چهارم

کوچک‌تر کردن موضوع

فهرست

۱۷ صفحه ۵۱ · فعالیت نگارشی ۱ — موضوع و ریزموضوع‌های بندهای «نوروز» ... ۱۷

۱۸ صفحه ۵۲ · فعالیت نگارشی ۲ — کوچک‌تر کردن موضوع و نوشتن (آسمان شب) ... ۱۷

۱۹ صفحه ۵۳ · فعالیت نگارشی ۳ — بررسی و نقد نوشته‌ی گروه دیگر ... ۱۸

۲۰ صفحه ۵۴ · درست‌نویسی — کاربرد درست «به قول معروف» ... ۱۸

۲۱ صفحه ۵۵ · تصویرنویسی — توصیف دو تصویر ۱۹

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۱۷ صفحه ۵۱ فعالیت نگارشی ۱

نوشته‌ی زیر را بخوانید و پس از بررسی دقیق، موضوع نوشته و موضوع‌های کوچک‌تر هر بند را مشخص کنید. (متن «نوروز؛ یعنی روز نو، روزگار نو ...»)

موضوع نوشته: نوروز و نو شدن

بند	ریزموضوع
اول	معنای نوروز (روز نو، روزگار نو)
دوم	نو شدن طبیعت (شکوفه‌ها، چشمه‌ها و بیداری جانوران)
سوم	نو شدن چیزها و زندگی مردم (خانه، لباس، پول)
چهارم	کار مادر: خانه‌تکانی و برق انداختن خانه
پنجم	کار پدر: خرید چیزهای نو و کاشتن نهال و گل
ششم	بچه‌ها: لباس نو، عیدی، کتاب نو و سفر
هفتم	نگاه نو (شعر سهراب سپهری)
هشتم	شستن چشم‌ها و تشبیه آن به خانه‌تکانی

۱۸ صفحه ۵۲ فعالیت نگارشی ۲

یکی از موضوع‌های کلی زیر را انتخاب کنید. آن را به ریزموضوع‌هایی تقسیم کنید و درباره‌ی یکی از این ریزموضوع‌ها، متنی بنویسید.
آسمان شب ـ ایران ـ محل زندگی ما

موضوع کلی: آسمان شب ← ریزموضوع‌ها: ستاره‌ها، ماه، شهاب‌ها، آسمان روستا و شهر

ریزموضوع انتخابی: ستاره‌های آسمان شب

شب که می‌شود، آسمان مثل فرشی تیره می‌شود که روی آن هزاران مروارید ریخته‌اند. هر ستاره نور کوچکی دارد، اما وقتی کنار هم قرار می‌گیرند، آسمان را روشن می‌کنند.

در شب‌های تابستان، کنار پدربزرگ روی پشت‌بام دراز می‌کشیدم و او نام ستاره‌ها را به من یاد می‌داد. ستاره‌ای که زودتر از همه پیدا می‌شود، با لبخند به ما نگاه می‌کند.

آسمان پرستاره، یادآور بزرگی آفرینش است و آدم را به فکر می‌اندازد.

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

۱۹ صفحه ۵۳ فعالیت نگارشی ۳

یکی از نوشته‌های گروه دیگر را انتخاب کنید و آن را براساس سنجه‌های زیر، بررسی و نقد کنید. نتیجه‌ی کار خود را در جای مشخص‌شده بنویسید و سپس در کلاس بخوانید.

سنجه‌ها: پیش‌نویسی؛ کوچک کردن موضوع نوشته؛ رعایت طبقه‌بندی ذهن و نوشته (آغاز، میانه و پایان)؛ پیراسته‌نویسی؛ شیوه‌ی خواندن.

نمونه‌ی نتیجه‌ی بررسی و داوری (بسته به نوشته‌ی گروه دیگر):

- موضوع کلی به‌خوبی کوچک شده و نویسنده فقط درباره‌ی یک ریزموضوع نوشته است.
- آغاز، میانه و پایان رعایت شده و بین بندها ارتباط دیده می‌شود.
- نوشته پیش‌نویس داشت و پاکنویس آن بدون غلط املایی مهم بود.
- خواندن با لحن مناسب انجام شد.

۲۰ صفحه ۵۴ درست‌نویسی

جمله‌های زیر را ویرایش کنید:

وقتی دو مبصر در یک کلاس باشند به قول معروف نظم کلاس به هم می‌خورد.

از بس که آن مجلس طولانی شد به قول معروف همه به خواب رفتند.

1. وقتی دو مبصر در یک کلاس باشند، به قول معروف «آشپز که دو تا شد، غذا یا شور می‌شود یا بی‌نمک». (یا عبارت «به قول معروف» حذف شود: وقتی دو مبصر در یک کلاس باشند، نظم کلاس به هم می‌خورد.)
2. از بس که آن مجلس طولانی شد، همه به خواب رفتند. (عبارت «به قول معروف» حذف شد، چون پس از آن سخن مشهوری نیامده بود.)

پس از «به قول معروف» باید حتماً سخن، شعر یا مثل مشهوری بیاید؛ وگرنه این عبارت را حذف کنیم.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.
irantooshe.ir

۲۱ صفحه ۵۵ تصویرنویسی

به دو تصویر زیر با دقت نگاه کنید؛ درباره‌ی تفاوت آن‌ها بیندیشید و هر یک را در نوشته‌ای جداگانه توصیف کنید. معیار سنجش نوشته‌های شما تشخیص دوستانتان است.

راهنمای نوشتن: نخست تفاوت‌های دو تصویر (رنگ‌ها، مکان، زمان روز، آدم‌ها، حالت‌ها) را فهرست کنید. سپس برای هر تصویر یک نوشته‌ی جداگانه بنویسید که ویژگی‌های خاص همان تصویر را بیان کند، طوری که دوستانتان با شنیدن آن بتوانند تشخیص دهند نوشته مربوط به کدام تصویر است؛ از جزئیات منحصربه‌فرد و واژه‌های حسی استفاده کنید.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

گام به گام نگارش هفتم - درس پنجم

بندهای بخش میانی (بدنه)

فهرست

۲۲ صفحه ۶۲ · فعالیت نگارشی ۱ — جمله‌ی موضوع و جمله‌های کامل‌کننده ... ۲۱

۲۳ صفحه ۶۳ · فعالیت نگارشی ۲ — نوشتن یک بند (کفش) ... ۲۱

۲۴ صفحه ۶۴ · فعالیت نگارشی ۳ — ارزیابی بندهای دوستان ... ۲۱

۲۵ صفحه ۶۵ · درست‌نویسی — پرهیز از کاربرد بی‌جای «واو» ... ۲۲

۲۶ صفحه ۶۶ · حکایت‌نگاری — بازنویسی حکایت (خانه‌ی کرایه‌ای و سقف صدادار) ... ۲۲

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۲۲ صفحه ۶۲ فعالیت نگارشی ۱

پس از خواندن بند زیر، جمله‌ی موضوع و جمله‌های کامل‌کننده را مشخص کنید.

(بند «سخن گفتن در برابر جمع، برای خیلی‌ها با هیجان و هراس همراه است ...»)

جمله‌ی موضوع: سخن گفتن در برابر جمع، برای خیلی‌ها با هیجان و هراس همراه است.

جمله‌های کامل‌کننده:

- ریشه‌ی این هیجان و هراس در دوران کودکی این افراد، نهفته است.
- این هیجان و هراس، با آن‌ها به دنیا نیامده است.
- این‌گونه، یاد گرفته‌اند یا از دیگران به آن‌ها منتقل شده است.
- روان‌شناسان می‌گویند: «بیشتر مشکلات در بزرگ‌سالی، به دوران کودکی برمی‌گردد».
- اگر این سخن روان‌شناسان درست باشد، پس هیجان و هراس از سخن گفتن در برابر جمع هم، به تربیت و آموزش دوران کودکی ما برمی‌گردد.

۲۳ صفحه ۶۳ فعالیت نگارشی ۲

درباره‌ی یکی از موضوع‌های زیر، یک بند (با رعایت ساختمان بند) بنویسید:

کفش ـ ناخن ـ درد دندان

موضوع: کفش

جمله‌ی موضوع: کفش، یکی از وسیله‌های مهم و کاربردی زندگی روزانه‌ی ماست.

کفش از پاهای ما در برابر سنگ، سرما و گرمای زمین محافظت می‌کند. کفش مناسب باعث می‌شود راحت راه برویم و پایمان آسیب نبیند. ورزشکاران هم برای هر رشته، کفش مخصوص همان ورزش را می‌پوشند. به همین دلیل باید هنگام خرید کفش، به اندازه و راحتی آن توجه کنیم.

۲۴ صفحه ۶۴ فعالیت نگارشی ۳

هریک از بندهایی را که دوستانتان در تمرین قبل نوشتند و در کلاس خواندند، با سنجه‌های زیر، ارزیابی کنید و نتیجه را بنویسید.

سنجه‌ها: پیش‌نویسی؛ رعایت ساختار بند (داشتن جمله‌ی موضوع، داشتن چند جمله‌ی کامل‌کننده)؛ ارتباط و نظم بین جمله‌ی موضوع و جمله‌های تکمیل‌کننده؛ پیراسته‌نویسی؛ شیوه‌ی خواندن.

نمونه‌ی نتیجه‌ی بررسی و داوری (بسته به بند هر دانش‌آموز):

- بند، جمله‌ی موضوع روشنی در آغاز داشت.

- جمله‌های بعدی همه کامل‌کننده‌ی جمله‌ی موضوع بودند و موضوع دیگری مطرح نشده بود.
- بین جمله‌ها نظم و ارتباط وجود داشت.
- نشانه‌گذاری و املا درست بود و خواندن با لحن مناسب انجام شد.

۲۵ صفحه ۶۵ درست‌نویسی

جمله‌های زیر را ویرایش کنید:

مادرم خانه را تر تمیز کرد و فرش‌ها را انداخت و وسایل را چید.

بازیکن در نوک حمله پابه‌پای توپ دوید و بازیکن‌های تیم حریف را جا گذاشت و زد و به دروازه نزدیک شد و گل زد.

1. مادرم خانه را تر و تمیز کرد، فرش‌ها را انداخت و وسایل را چید.
2. بازیکن در نوک حمله پابه‌پای توپ دوید، بازیکن‌های تیم حریف را جا گذاشت، به دروازه نزدیک شد و گل زد.

در جمله‌های پشت‌سرهم، به‌جای تکرار «و»، از ویرگول استفاده می‌کنیم و فقط پیش از آخرین جمله «و» می‌آوریم.

۲۶ صفحه ۶۶ حکایت‌نگاری

حکایت زیر را به نثر ساده‌ی امروزی، بازنویسی کنید.

(حکایت «شخصی خانه‌ای به کرایه گرفته بود ...» از عبید زاکانی)

بازنویسی: مردی خانه‌ای اجاره کرده بود. چوب‌های سقف خانه خیلی صدا می‌داد. او نزد صاحب‌خانه رفت و گفت: «سقف خانه بسیار صدا می‌کند و ممکن است بیفتد؛ فکری برایش بکنید.»

صاحب‌خانه گفت: «نگران نباش؛ چوب‌های سقف دارند خدا را تسبیح می‌گویند و ذکر می‌گویند.»

مرد جواب داد: «می‌ترسم از این ذکر گفتن خسته شوند و به سجده بروند!» (یعنی سقف روی سرم فرود آید.)

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

گام به گام نگارش هفتم - درس ششم

جمله‌ی موضوع

فهرست

۲۷ صفحه ۷۱ · فعالیت نگارشی ۱ — موضوع بند و جمله‌ی موضوع (بازی و کتاب) ... ۲۴

۲۸ صفحه ۷۳ · فعالیت نگارشی ۲ — نوشتن بند برای دو موضوع ... ۲۴

۲۹ صفحه ۷۴ · فعالیت نگارشی ۳ — بررسی و نقد بندهای دوستان ... ۲۴

۳۰ صفحه ۷۵ · درست‌نویسی — هماهنگی زمان فعل‌ها ۲۵

۳۱ صفحه ۷۶ · مثل‌نویسی — بازآفرینی مثل «بارِ کج به منزل نمی‌رسد» ... ۲۵

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۲۷ صفحه ۷۱ فعالیت نگارشی ۱

بندهای زیر را بخوانید، موضوع بند و جمله‌ی موضوع را مشخص کنید.

الف) «بازی برای کودکان، لذت‌بخش‌تر از خوردن آب و غذا است ...»

ب) «کتاب‌ها، مثل آدم‌ها هستند ...»

بند	موضوع بند	جمله‌ی موضوع
الف	لذت بازی برای کودکان	بازی برای کودکان، لذت‌بخش‌تر از خوردن آب و غذا است.
ب	شباهت کتاب‌ها به آدم‌ها	کتاب‌ها، مثل آدم‌ها هستند.

۲۸ صفحه ۷۳ فعالیت نگارشی ۲

برای هر یک از موضوع‌های زیر، یک بند بنویسید.

الف) تیم والیبال کلاس ما

ب) صدای زنگ آخر

الف) تیم والیبال کلاس ما

تیم والیبال کلاس ما، یکی از بهترین تیم‌های مدرسه است. ما هر هفته در زنگ ورزش تمرین می‌کنیم و بازیکنان هر کدام وظیفه‌ی مشخصی دارند. هماهنگی بین ما باعث شده در مسابقه‌های مدرسه، چند بار قهرمان شویم. روحیه‌ی همکاری، مهم‌ترین ویژگی تیم ماست.

ب) صدای زنگ آخر

صدای زنگ آخر، شیرین‌ترین صدای مدرسه است. با شنیدن آن، خستگی از تن بچه‌ها می‌پرد و همه با شادی کیف‌هایشان را می‌بندند. در راهرو سروصدا و خنده می‌پیچد و حیاط مدرسه پر از دانش‌آموزانی می‌شود که به سوی خانه می‌روند. این صدا، آغاز استراحت و بازگشت به آغوش خانواده است.

۲۹ صفحه ۷۴ فعالیت نگارشی ۳

نوشته‌های دوستانتان را که در کلاس خوانده می‌شود؛ بر اساس معیارهای زیر، بررسی و نقد کنید.

سنجه‌ها: داشتن پیش‌نویس؛ داشتن پاکنویس؛ رعایت ساختار بند (جمله‌ی موضوع، جمله‌های تکمیل‌کننده)؛ شیوه‌ی خواندن.

نمونه‌ی نتیجه‌ی بررسی و داوری (بسته به نوشته‌ی هر دانش‌آموز):

- بند پیش‌نویس داشت و پاکنویس آن تمیز بود.

- جمله‌ی موضوع در ابتدای بند آمده بود و جمله‌های بعدی آن را کامل می‌کردند.
- همه‌ی جمله‌ها به موضوع اصلی مربوط بودند و بند منسجم بود.
- خواندن با صدای رسا و لحن مناسب بود.

۳۰ صفحه ۷۵ درست‌نویسی

جمله‌های زیر را ویرایش کنید:

دوچرخه‌سواری در روزهای با صفای اردیبهشت، دلپذیر بود. دوچرخه هم انگار خوشش می‌آید. بهتر می‌رفت.

گل را از روی شاخه می‌چیدم، بو می‌کشم؛ اما مثل همیشه از بوی آن لذت نمی‌بردم.

1. دوچرخه‌سواری در روزهای باصفای اردیبهشت، دلپذیر بود. دوچرخه هم انگار خوشش می‌آمد و بهتر می‌رفت.
2. گل را از روی شاخه می‌چیدم، بو می‌کشیدم؛ اما مثل همیشه از بوی آن لذت نمی‌بردم.

زمان فعل‌ها در یک نوشته باید یکسان باشد؛ چرخش از گذشته به حال و برعکس، نوشته را پیچیده می‌کند.

۳۱ صفحه ۷۶ مثل‌نویسی

ضرب‌المثل زیر را بازآفرینی کنید.

ضرب‌المثل: «بارِ کج به منزل نمی‌رسد»

کاروان‌سالار هنگام بار زدن بر شترها، به جوانی که تازه به کاروان پیوسته بود گفت: «بارها را صاف ببند.» جوان با عجله بارها را کج و کوله به پشت شتر بست و گفت: «به هر حال می‌رسیم.»

کاروان به راه افتاد. پس از ساعتی بار کج لغزید، از پشت شتر افتاد و بسته‌ها روی زمین ریخت. کاروان مجبور شد توقف کند تا بارها را دوباره ببندند و برای رسیدن به منزل، دیر رسیدند.

کاروان‌سالار لبخندی زد و گفت: «همیشه گفته‌اند: بارِ کج به منزل نمی‌رسد.»

گام به گام نگارش هفتم - درس هفتم

راهی برای نظم دادن به ذهن و نوشته

فهرست

۳۲ صفحه ۸۲ · فعالیت نگارشی ۱ — تعیین موضوع و طرح پرسش (سهراب سپهری) ... ۲۷

۳۳ صفحه ۸۳ · فعالیت نگارشی ۲ — نوشتن زندگی‌نامه با طرح پرسش ... ۲۷

۳۴ صفحه ۸۴ · فعالیت نگارشی ۳ — بررسی و نقد نوشته‌ی گروه دیگر ... ۲۷

۳۵ صفحه ۸۵ · درست‌نویسی — کاربرد نشانه‌ی «ه» و کسره‌ی اضافه ... ۲۸

۳۶ صفحه ۸۶ · تصویرنویسی — نوشتن از روی تصویر ذهنی ... ۲۸

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۳۲ صفحه ۸۲ فعالیت نگارشی ۱

ابتدا موضوعی برای متن زیر، تعیین کنید، سپس برای هر بخش، پرسش‌هایی مناسب، طرح کنید.

(متن درباره‌ی سهراب سپهری)

موضوع: زندگی‌نامه‌ی سهراب سپهری

پرسش‌ها:

1. سهراب سپهری در چه زمان و در کجا به دنیا آمد؟ (نام پدر و مادرش چه بود؟)
2. تحصیلاتش را کجا گذراند و پس از آن چه شغلی داشت؟
3. در چه زمینه‌هایی فعالیت کرد و چه آثاری پدید آورد؟
4. به چه سرزمین‌هایی سفر کرد و به چه فرهنگی علاقه داشت؟
5. چه زمانی و کجا درگذشت و آرامگاهش کجاست؟

۳۳ صفحه ۸۳ فعالیت نگارشی ۲

زندگی‌نامه‌ی یکی از بزرگان محل زندگی‌تان را با طرح سؤال‌های مناسب بنویسید.

(نمونه؛ شخصیت را با بزرگ محل خودتان عوض کنید.) **موضوع:** زندگی‌نامه‌ی آقای معلم محله، «حاج‌آقا رضایی»

1. کی و کجا به دنیا آمد؟ ← در یکی از روستاهای اطراف شهر ما، در خانواده‌ای کشاورز به دنیا آمد.
2. تحصیل و شغلش چه بود؟ ← با وجود سختی‌ها درس خواند، معلم شد و سال‌ها در مدرسه‌ی محله تدریس کرد.
3. ویژگی‌های اخلاقی‌اش چه بود؟ ← مهربان، صبور و خوش‌برخورد بود و همه به او احترام می‌گذاشتند.
4. چه کار ماندگاری انجام داد؟ ← کتابخانه‌ی کوچکی در مسجد محله ساخت و به شاگردانش کتاب‌خواندن را آموخت.
5. اکنون در چه حال است؟ ← اکنون بازنشسته است و هنوز مردم محل از او مشورت می‌گیرند.

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

۳۴ صفحه ۸۴ فعالیت نگارشی ۳

هر گروه، یکی از نوشته‌های گروه دیگر را انتخاب کند و بر اساس معیارهای زیر، آن را بررسی و نقد کند.

سنجه‌ها: داشتن پیش‌نویس؛ داشتن پاکنویس؛ رعایت طبقه‌بندی ذهن و نوشته (آغاز، میانه، پایان)؛ طرح‌ریزی نوشته با پرسش‌های مناسب؛ شیوه‌ی خواندن.

نمونه‌ی نتیجه‌ی بررسی و داوری (بسته به نوشته‌ی گروه دیگر):

- پیش‌نویس و پاکنویس هر دو وجود داشت.
- نوشته آغاز، میانه و پایان داشت.
- پرسش‌ها منظم و پوشش‌دهنده‌ی همه‌ی جنبه‌های موضوع بودند و پاسخ‌ها به همان ترتیب آمده بودند.
- خواندن با لحن مناسب بود.

۳۵ صفحه ۸۵ **درست‌نویسی**

جمله‌های زیر را ویرایش کنید:

سوار از راه رسید، سواره بر اسب؛ او پیاده بود و ما سواره.

کار جوهر انسان است. کاره من خواندن و نوشتن است؛ من همه کاره نیستم.

1. سوار از راه رسید، سوار بر اسب؛ او پیاده بود و ما سواره.
2. کار، جوهر انسان است. کارِ من خواندن و نوشتن است؛ من همه‌کاره نیستم.

برای نشان دادن کسره‌ی اضافه از «ه» استفاده نمی‌کنیم؛ «کاره من» نادرست و «کارِ من» درست است.

۳۶ صفحه ۸۶ **تصویرنویسی**

تصویری را در ذهن خود ایجاد کنید، از قدرت تخیل خود بهره بگیرید و به جزئیات آن بیفزایید. هر وقت تصویر ذهنی شما کامل شد؛ نوشتن را آغاز کنید؛ جزئیات را به گونه‌ای بنویسید که با خواندن آن تصویر ذهنی شما نشان داده شود.

نمونه‌ی نوشته (غروب کنار دریا):

خورشید مثل توپی نارنجی، آرام‌آرام در آب فرو می‌رود و آسمان را از نارنجی و سرخ و بنفش رنگ می‌کند. موج‌های کوچک با صدایی ملایم، روی ماسه‌های نرم و طلایی می‌رسند و باز می‌گردند.

چند مرغ دریایی با بال‌های سفید بر فراز آب می‌چرخند و فریاد می‌زنند. دورتر، قایق کوچکی با بادبان زرد روی دریا آرام می‌لغزد. باد خنک بوی نمک و صدف را همراه دارد.

من کنار ساحل نشسته‌ام و می‌خواهم این آرامش هرگز تمام نشود.

گام به گام نگارش هفتم – درس هشتم

روشی برای نوشتن درباره‌ی موضوع‌های ذهنی

فهرست

صفحه ۹۱ · فعالیت نگارشی ۱ — تعیین موضوع و طرح پرسش (شجاعت) ... ۳۰ ۳۷

صفحه ۹۲ · فعالیت نگارشی ۲ — طرح پرسش و نوشتن درباره‌ی «فداکاری» ... ۳۰ ۳۸

صفحه ۹۳ · فعالیت نگارشی ۳ — بررسی و نقد نوشته‌ی گروه دیگر ... ۳۱ ۳۹

صفحه ۹۴ · درست‌نویسی — تفاوت مصدر و فعل ۳۱ ۴۰

صفحه ۹۵ · حکایت‌نگاری — بازنویسی حکایت (شتر و قلاده) ... ۳۱ ۴۱

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۳۷ صفحه ۹۱ فعالیت نگارشی ۱

ابتدا موضوعی برای متن زیر تعیین کنید، سپس برای هر بخش، پرسش‌هایی مناسب، طرح کنید.
(متن «شجاعت این است که انسان در موقع لزوم ...»)

موضوع: شجاعت

پرسش‌ها:

1. شجاعت یعنی چه؟ (آیا شجاعت یعنی نترسیدن؟)
2. شخص شجاع چه کسی است؟ (با مثال فرمانده در میدان جنگ)
3. شجاعت فقط در میدان جنگ لازم است یا انواع دیگری هم دارد؟ (شجاعت اخلاقی چیست؟)
4. شجاعت چه تأثیری بر فرد دارد؟
5. جامعه‌ی شجاع چه ویژگی‌هایی دارد؟

۳۸ صفحه ۹۲ فعالیت نگارشی ۲

برای موضوع «فداکاری»، پرسش‌هایی طرح کنید و بر اساس آن، متنی بنویسید.

پرسش‌ها:

1. فداکاری یعنی چه؟
2. چه کسانی فداکارند و چه نمونه‌هایی از فداکاری می‌شناسیم؟
3. فداکاری چه تأثیری بر فرد و جامعه دارد؟
4. چگونه می‌توانیم فداکاری را در زندگی خود تمرین کنیم؟

پاسخ‌ها (نوشته):

فداکاری یعنی گذشتن از منافع و آسایش خود برای دیگران یا برای هدفی بزرگ‌تر. فداکار کسی است که خوشی‌های خود را فدای آرامش دیگران می‌کند.

مادر که شب‌ها بیدار می‌ماند تا فرزندش را پرستاری کند و شهیدانی که برای دفاع از میهن جان دادند، نمونه‌های بزرگ فداکاری‌اند.

فداکاری باعث دوستی، همدلی و پیشرفت جامعه می‌شود و فرد را در دل دیگران ماندگار می‌کند.

ما هم می‌توانیم با کارهای کوچک مانند کمک به همکلاسی‌ها و کمک به خانواده، فداکاری را تمرین کنیم.

ایران توشه
توشه ای برای موفقیت

۳۹ صفحه ۹۳ فعالیت نگارشی ۳

هر گروه، یکی از نوشته‌های پرسش قبل گروه دیگر را انتخاب و بر اساس معیارهای زیر، آن را بررسی و نقد کند.

سنجه‌ها: داشتن پیش‌نویس؛ داشتن پاکنویس؛ رعایت طبقه‌بندی ذهن و نوشته (آغاز، میانه، پایان)؛ طرح‌ریزی نوشته با پرسش‌های مناسب؛ شیوه‌ی خواندن.

نمونه‌ی نتیجه‌ی بررسی و داوری (بسته به نوشته‌ی گروه دیگر):

- نوشته پیش‌نویس و پاکنویس داشت.
- آغاز، میانه و پایان رعایت شده بود.
- پرسش‌ها همه‌ی جنبه‌های موضوع را پوشش می‌دادند و پاسخ‌ها با مثال همراه بودند.
- خواندن با لحن مناسب انجام شد.

۴۰ صفحه ۹۴ درست‌نویسی

جمله‌های زیر را ویرایش کنید:

گفتن و نوشتن جدا از هم نیستن.

آنها هم برای خودشان عقیده‌هایی داشتن.

1. گفتن و نوشتن جدا از هم نیستند.
2. آن‌ها هم برای خودشان عقیده‌هایی داشتند.

«نیستن» و «داشتن» شکل گفتاری یا مصدر هستند؛ در نوشتار رسمی، فعل باید شخص و شمار داشته باشد: «نیستند»، «داشتند».

۴۱ صفحه ۹۵ حکایت‌نگاری

حکایت زیر را به نثر ساده‌ی امروزی، بازنویسی کنید.

(حکایت «شتر و قلاده» از عبید زاکانی)

بازنویسی: مردی شتر داشت و آن را برای فروش به بازار برد. خریداری پرسید: «شتر را چند می‌فروشی؟» مرد جواب داد: «شتر را به یک درهم می‌فروشم و قلاده‌ی گردنش را به صد درهم؛ ولی هر دو را با هم می‌فروشم.»

خریدار تعجب کرد و پرسید: «این چه قیمتی است؟» مرد گفت: «اگر این قلاده نبود، شتر ارزان‌تر هم نمی‌ارزید!»

ایران توشه
توشه‌ای برای موفقیت

این جواب ممکن است دقیق نباشد.

این فایل توسط سایت ایران‌توشه تهیه شده است.

irantooshe.ir